

Обобщен годишен доклад за качеството на водата за питейно-битови цели в област Силистра за 2017 г.

I. Мониторингова програма

Програмата за мониторинг на качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели, доставяна от "В и К" ООД гр. Силистра, е изготвена на база данни за извършените анализи от предходни години и заключенията от акредитираните лаборатории извършили анализите. Програмата включва: обхват на мониторинга, зони на водоснабдяване, честота на пробовземане, пунктове за пробонабиране и график за провеждането на мониторинга. Изпълнението на Програмата има за цел да защити здравето на хората от неблагоприятните ефекти при замърсяване на питейната вода и да гарантира, че са спазени регламентираните изисквания на Наредба № 9 от 16 март 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели. В обхвата на Програмата попадат 67 бр. експлоатирани и 14 бр. резервни подземни водоизточника.

Водоснабдяването се осъществява посредством 49 обособени водоснабдителни зони. От тях: 3 големи зони (Силистра, Тутракан и Дулово) с количество на разпределяната вода в зоната на ден над 1000 куб.м., 27 малки зони Категория 1 с количество на разпределяната вода в зоната на ден от 10 до 100 куб.м. и 19 броя малки зони Категория 2 с количество на разпределяната вода в зоната на ден от 100 до 400 куб.м. Системата за централно водоснабдяване с води за питейно-битови нужди в област Силистра обслужва 117 населени места.

Пробонабирането се извърши от определените за целта 240 пункта – минимум по два за всяко населено място. Извършения от РЗИ гр. Силистра и „В и К“ ООД гр. Силистра постоянен и периодичен мониторинг е по показателите, съгласно Приложение № 2 таблица А и Приложение № 1, таблици А, Б, В и Г на Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.

В съответствие с изискванията на чл. 8 от Наредба № 9/16.03.2001 г. , през 2017г. РЗИ - Силистра извърши анализи на 135 проби води, в т.ч.:

- по постоянен мониторинг: на 103 бр. проби води (25 бр. проби от големите зони на водоснабдяване и 78 бр. проби от малките зони на водоснабдяване);
- по периодичен мониторинг: на 32 бр. проби води (7 бр. от големите зони на водоснабдяване и 25 бр. проби от малките зони на водоснабдяване).

В съответствие с изискванията на чл. 7 от Наредба № 9, през 2017 г. „В и К“ ООД – Силистра извърши анализи на 222 проби води, в т.ч.:

- по постоянен мониторинг: на 163 бр. проби води (33 бр. проби от големите зони на водоснабдяване и 130 бр. проби от малките зони на водоснабдяване);
- по периодичен мониторинг: на 59 бр. проби води – съответно 7 бр. проби от големите зони и 52 бр. проби от малките зони на водоснабдяване.

II. Анализ на данните от проведения от РЗИ-Силистра и „В и К“ ООД - Силистра мониторинг на качеството на водата за питейно – битови цели

Данни от проведения мониторинг от РЗИ гр. Силистра

През 2017 г. РЗИ гр. Силистра извърши анализи на 129 броя проби води по микробиологични показатели и на 135 броя проби води по органолептични, химични и радиологични показатели по постоянен и периодичен мониторинг. От тях:

1. От големите зони на водоснабдяване - анализи са извършени на 25 броя проби води по постоянен мониторинг и на 7 броя проби води по периодичен мониторинг. Несъответствия не са констатирани.

2. От малките зони на водоснабдяване – анализи са извършени на 78 броя проби води по постоянен мониторинг и на 25 броя проби води по периодичен мониторинг.

Лабораторните резултати показват:

- по **микробиологични показатели** несъответствия са установени при 4 проби по показатели „КФ“ и „Ешерихия коли“. Процента на съответствие с изискванията за 2017 г. е 96,9% (при 97,10 % за 2015 г. и 94,85 % за 2016 г.). Препоръката на Световната здравна организация е до 5% нестандартност годишно. Като се вземе предвид гореизложеното може да се направи заключението, че качеството на питейните води за 2015, 2016 и 2017 година по микробиологични показатели се запазва на добро ниво.

- по **органолептични, химични и радиологични показатели** несъответствия са установени при 1 от взетите проби - по показател ”мътност”. Отклоненията по органолептичен показател ”мътност” за 2017 година и предходните 2015 и 2016 години са единични и нямат здравна значимост. Но този показател е важен за потребителя, тъй като по него той чрез визуален контрол оценява субективно качеството на водата. Трайни отклоненията в химичния състав на водата се регистрират по показател ”нитрати” в зоните „Искра“ (водоснабдяваща с. Искра със 1883 жители и с. Н. Попина с 64 жители), „Пожарево“ (водоснабдяваща с. Пожарево с 121 жители) и „Попина“ (водоснабдяваща селата Попина с 518 жители, Гарван с 313 жители, М. Преславец с 297 жители, Д. Ряхово с 280 жители и част от с. Ветрен с 64 жители). През изтеклата 2017г. отклонения от нормата са установени при 4 от взетите проби. Процента на несъответствие по този показател за 2017 г. е 3,10 % (при 0,72 % за 2016 г. и 2,17 % за 2015 г.). Този показател е с известна динамичност в годините и е в зависимост от сезона, количествата валежи и експлоатацията на земеделските земи в района на водосбора.

През 2017 г. по радиологични показатели са изследвани 6 броя проби питейни води от централни водоизточници, с обхват на 2 показателя – обща бета активност и естествен уран. Пробите са изработени в лабораторията на РЗИ-Варна. Не са установени отклонения от нормите.

Данни от проведения мониторинг от ”В и К” ООД гр. Силистра

През 2017г. „В и К” ООД гр. Силистра извърши анализи на 163 броя проби води по микробиологични показатели и на 169 броя проби по органолептични, химични и радиологични показатели по постоянен и периодичен мониторинг. От тях:

1. От големите зони на водоснабдяване - анализи са извършени на 33 броя проби води по постоянен мониторинг и на 7 броя проби води по периодичен мониторинг. Отклонения от нормативните изисквания не са установени.

2. От малките зони на водоснабдяване – анализи са извършени на 130 броя проби води по постоянен мониторинг и на 52 броя проби води по периодичен мониторинг. Несъответствия по микробиологични показатели са установени при 2 от пробите по показатели КФ и Ешерихия коли. Процента на съответствие с изискванията е 98,8%.

По органолептични, химични и радиологични показатели несъответствия са установени при 4 от взетите проби по показател „нитрати” - в зоните „Попина“, „Пожарево“ и „Сяново“. Процента на несъответствие с изискванията е 2,4%.

През 2017г. по радиологични показатели са изследвани 6 броя проби питейни води от централни водоизточници с пълен обхват на показателите по Приложение № 1, таблица Г от Наредба № 9 от 16.03.2001г. Пробите са изработени в лабораторията на ИПАЗР „Никола Пушкар“ - София. Не са установени отклонения от нормите.

III. Зони с неизпълнен мониторинг.

През 2017 г. няма зони на водоснабдяване на територията на област Силистра с неизпълнен мониторинг, определен в Програмата за мониторинг съгласно Приложение № 2, Таблица Б 1 на Наредба № 9 за минималната честота за пробовземане и извършване на анализи от РЗИ-Силистра и „В и К“ ООД гр. Силистра.

IV. Предприети мерки в зоните с трайни несъответствия по химични и микробиологични показатели.

С цел понижаване нивото на „нитрати“ във водата на водоснабдителна зона „Попина“ е предприета мярка за смесване на добиваната вода от ШК ”Раней”1 с. Попина (с наднормено съдържание на „нитрати“) с вода добивана от ТК с. Гарван (отговаряща на изискванията).

За водоснабдителни зони „Искра“ и „Пожарево“ няма възможност за смесване с води с показатели отговарящи на изискванията както и алтернативно водоснабдяване от друг водоизточник. За тези две зони като мярка е планирано РЗИ - Силистра и „В И К” ООД гр. Силистра да извършават допълнителен мониторинг, с цел събиране на актуална информация за нивото на нитратите през различните сезони на годината, набелязване и предприемане на мерки.

V. Информация от „В и К“ ООД за извършеното по мерки, предписани в предишни периоди за подобряване качеството на питейните води в областта.

По данни на „В и К” ООД гр. Силистра през 2017 година, по общински проекти, е извършена подмяна и реконструкция на съществуващата водопроводна мрежа. В пет от общините е извършена подмяна на водопроводи в участъците с най-много аварии през годините: община Тутракан – 12 358 м., община Алфатар – 10 349 м., община Силистра 2 944 м., община Ситово 881 м. и община Дулово 350 м.

VI. Информация за извършените от РЗИ-Силистра контролни проверки (брой и вид) за изпълнение на предписаните мерки и предприетите действия.

За установените несъответствия по микробиологични показатели при взетите проби води по постянен мониторинг, на Управителя на „В и К” бяха връчени 4 броя предписания за отстраняване на причината (аварии, повреда в хлораторно съоръжение) и вземане на контролна проба от пункта на установеното несъответствие. За изпълнението им в зададения срок Директора на РЗИ-Силистра беше своевременно информиран с писма и приложени към тях копия от протоколи от извършените анализи на взетите контролни проби.

VII. Информирание на обществеността и заинтересованите лица за качеството на питейната вода от извършения мониторинг в област Силистра.

Информирание на обществеността и заинтересованите лица за качеството на питейната вода се осъществявава чрез сайта на РЗИ гр. Силистра, където всеки месец се публикува информация за резултатите от извършения мониторинг на питейната вода, както и за взетите мерки при установяване на несъответствия. При необходимост от съдействие за допълнителна информация от страна на водоснабдителното дружество, такава е получавана от РЗИ своевременно.

VIII. Оценка на състоянието водоизточниците и съоръженията за водоснабдяване в област Силистра.

През 2017 г. са извършени 306 проверки на централните водоизточници и на водоснабдителните обекти и съоръжения за питейно-битово водоснабдяване на територията на областта. За подобряване на хигиенното състояние на обектите (сондажни кладенци, помпени станции и резервоари) са връчени 8 предписания за:

възстановяване на оградата на СОЗ Пояс I на СК; измазване и боядисване на помещенията на ПС; измазване на водна и суха камера и извършване на профилактика на резервоар. При извършените контролни проверки е констатирано, че предписаните мероприятия са изпълнени в срок.

Съоръженията за питейно-битово водоснабдяване се поддържат в добро текущо състояние. С оглед на минимизиране на риска от аварии и последващо замърсяване на подаваната към консуматорите питейна вода, е необходимо да продължи подмяната на водопроводните тръби в компроментираните през годините участъци.

Всички водоизточници и съоръжения имат отредени СОЗ Пояс I, които са оградени и обезопасени за достъп от външни лица. Поставени са информационни табели в съответствие на Наредба № 3 за СОЗ. Тук трябва да се отбележи, че само една малка част от водоизточниците и съоръженията имат утвърдени СОЗ пояси I, II и III с проектна документация, поради твърде тромовата процедура на съгласуване от страна Басейнова дирекция. Това от своя страна води до неефективен контрол от страна на институциите по спазване ограниченията и забраните за дейности в тези зони.

IX. Заключение за качеството на питейната вода в област Силистра и предписани конкретни препоръки за изпълнение през 2018 година.

Предоставената вода за питейно-битови цели от В И К оператора за населението на територията на област Силистра е с добро качество и с трайни показатели, в съответствие на чл. 6, ал. 1, т. 1 от Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.

Установените през годината несъответствия по микробиологични показатели в малките зони на водоснабдяване са единични и са в резултат на възникнали аварии на хлораторните устройства.

Трайни несъответствия са установени по показател „нитрати“ в три от зоните на водоснабдяване, като в една от тях (Попина) след предприетото смесване на водата от два водоизточника (ШК и ТК), наднорменото съдържание е намалено и е близо до границите на нормата.

През 2018 година съвместните действия и набелязаните мероприятия от страна РЗИ-Силистра и ВиК-Силистра ще бъдат насочени към подобряване на качеството на водата в зоните с трайни отклонения, като за целта ще се инициират срещи с местната власт, земеделски производители и други контролни органи, с цел набелязване на мероприятия по спазване на добрите земеделски практики и ограничаване торенето на нивите в близост до водоизточниците.

Препоръчително е да се направят подобрения в Системата за отчитане на качеството на питейните води „МАТРА“, тъй като нейното обслужване изисква стари версии на операционна система, за които има затруднение в поддържането им, споделено от оператора ВиК-Силистра. Необходимо е също така, резултатите от мониторинга на питейните води да могат да се отчитат в системата всеки месец, а не както е досега – веднъж годишно.

Съгласувал:

Д-р Пл. Илиев

Директор на Дирекция „ОЗ“

Изготвил:

Валерий Спиридонов

Инспектор в Дирекция „ОЗ“